

Vergaderjaar 2025–2026

32 043

Toekomst pensioenstelsel

Nr. 693

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 januari 2026

De afgelopen vijftig jaar is de levensverwachting in Nederland flink toegenomen. Om de houdbaarheid van de AOW te waarborgen is afgesproken de AOW-gerechtigde leeftijd geleidelijk te laten stijgen en vanaf 2026 voor 2/3^e te koppelen aan de levensverwachting. Afgelopen jaren heeft uw Kamer gevraagd wat er gebeurt als die levensverwachting niet stijgt – of zelfs daalt. Deze vraag ligt ook ten grondslag aan de motie van de leden Flach (SGP) en Stultiens (GL-PvdA)¹. De motie is ingediend na een periode van hogere sterftcijfers door de coronapandemie en noemt een eventuele stagnatie van de levensverwachting op termijn. De motie verzoekt de regering voorbereidingen te treffen voor een scenario van een dalende levensverwachting en een daling van de AOW-leeftijd in de wetsystematiek mogelijk te maken.

Als opvolging van de motie heb ik verschillende scenario's verkend, en de waarschijnlijkheid daarvan, waarin de levensverwachting daalt. In de bijlage vindt u twee scenario's: allereerst die van een korte tijdelijke daling van de levensverwachting, zoals bij de coronapandemie. Het tweede scenario gaat over een structurele stagnatie of een daling van de levensverwachting op lange termijn. Voor deze scenario's zijn recente CBS-cijfers en de laatste (langetermijn)-prognoses gebruikt.

Deze verkenning en de CBS-prognoses leiden tot de conclusie dat aanpassingen van de huidige koppelingssystematiek op dit moment niet noodzakelijk of zinvol zijn. De huidige systematiek is welbeschouwd robuust en toekomstbestendig. Er is met de aankondigingstermijn van vijf jaar voldoende ruimte om in te spelen op bijzondere omstandigheden als een crisis. Het CBS voorziet daarnaast voorlopig geen structurele veranderingen in de langetermijnprognose van de levensverwachting.

¹ Kamerstuk 2024/25, 32 043, nr. 679

Bij het vaststellen van de AOW-gerechtigde leeftijd staan duidelijkheid, voorspelbaarheid en voldoende voorbereidingstijd voorop. Pensionering is een wezenlijke levensgebeurtenis waarbij zekerheid en een langjarig perspectief belangrijk zijn. Daarom is terughoudendheid geboden met voorstellen die onzekerheid toevoegen zonder dat daar op dit moment een concrete noodzaak voor is.

Het is tegelijkertijd wel voorstelbaar dat de levensverwachting in de toekomst niet verder stijgt. Mocht deze ontwikkeling zich op termijn voordoen – en daar zijn op dit moment geen aanwijzingen voor – zal dit geleidelijk zichtbaar worden. In dat geval ga ik graag met uw Kamer in gesprek over eventuele aanpassingen in de systematiek.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
M.L.J. Paul